

Niðurstöður Olweusarkönnunar mars 2021

Olweusarkönnunin er vanalega lögð fyrir í nóvembermánuði. Vegna aðstæðna (Covid) þá var könnunin lögð fyrir í marsmánuði þetta skólaár. Svarhlutfall var gott en 97,3% nemenda úr 5.-10. bekkjum svöruðu könnuninni.

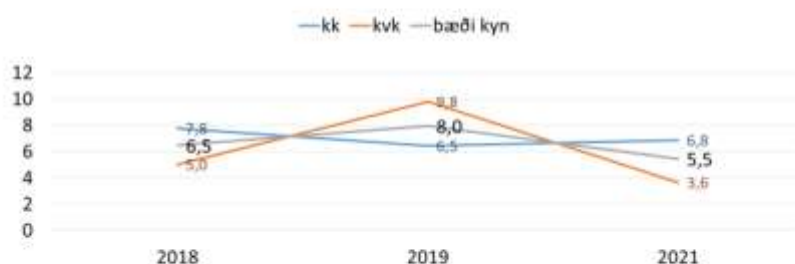
Einelti, tíðni

Dregið hefur úr einelti frá síðasta skólaári en á það einungis við stúlkur nú mælist það 5,5% en var áður 8%.

Eineltið lækkað verulega hjá stúlkum er nú 3,6% en var 9,8% . Hins vegar hefur einelti hjá strákum hækkað lítillega eða í 6,8% frá 6,5%.

Hve oft hefur þú orðið fyrir einelti í skólanum undanfarna mánuði?

Samantekt yfir tvisvar til þrisvar í mánuði, svona einu sinni í viku og oft í viku (%) 5. – 10. bekkir

Vinir og ótti

Að eiga vini í skólanum skiptir miklu máli fyrir nemendur, þá eru þeir öruggari. Stelpur eiga fleiri vini þetta skólaár en strákar eiga færri. Þegar nemendur eru spurðir: Hve marga góða vini/vinkonur áttu í skólanum þínum? Svára færri stúlkur því að þær eigi einn eða engan vin í skólanum miðað við síðasta skólaár (3,6% V2021 vs 8,8% H2019). Hins vegar eiga fleiri strákar aðeins einn eða engan vin miðað við síðasta ár (6,8% V2021 vs 4% H2019).

Ótti hjá stúlkum fyrir að vera lagðar í einelti er minni en síðasta skólaár (9,2% V2021 vs 15,7% H2019). Ótti hjá strákunum er svipaður á milli ára þó örlítið meiri í ár (7,6% V2021 vs 7,3 % H2019).

Hvernig birtist eineltið

Eineltið sem nemendur verða helst fyrir er:

- Gert er **grín** að mér, ég er **uppnefnd(ur)** eða mér strítt á óþægilegan og meiðandi hátt.
- Aðrir nemendur hafa **talað illa um** mig eða **logið upp** á mig og reynt að **fá aðra til að líka illa við** mig.
- Aðrir nemendur **útiloka mig** viljandi, halda mér fyrir utan félagahópinn eða **hunsa** mig algjörlega (kvk).
- Ég hef verið **barin(n)**, það var **sparkað** í mig, **rifið í hárið**, mér var **hrint** eða ég var **lokaður/lokuð** (kk).

Stúlkur

Dregið hefur verulega úr því einelti sem stúlkur verða fyrir fyrir utan einn þátt sem spurt er um.

Þó dregið hafi úr ákveðnu einelti þá verða þær ennþá helst fyrir:

- Gert er **grín** að mér, ég er **uppnefnd(ur)** eða mér strítt á óþægilegan og meiðandi hátt (frá 14,7% í **10%**).
- Aðrir nemendur **útiloka mig** viljandi, halda mér fyrir utan félagahópinn eða **hunsa** mig algjörlega (frá 15,7% í **7,3%**).
- Aðrir nemendur hafa **talað illa um** mig eða **logið upp** á mig og reynt að **fá aðra til að líka illa við** mig (18,6% í **6,4%**).

Sá þáttur sem stelpur segjast verða meira fyrir en á síðasta skólaári er:

- Ég hef verið **barin(n)**, það var **sparkað** í mig, **rifið í hárið**, mér var **hrint** eða ég var **lokaður/lokuð** inni frá 2,9% í **4,5%**.

Piltar

Einelti sem strákar verða fyrir hefur aukist á 5 þáttum 10 sem spurt er um.

Þeir verða helst fyrir:

- Gert er **grín** að mér, ég er **uppnefnd(ur)** eða mér strítt á óþægilegan og meiðandi hátt (frá 11,2% í **12,3%**).
- Aðrir nemendur hafa **talað illa um** mig eða **logið upp** á mig og reynt að **fá aðra til að líka illa við** mig (frá 8,1% í **9,7%**).
- Ég hef verið **barin(n)**, það var **sparkað** í mig, **rifið í hárið**, mér var **hrint** eða ég var **lokaður/lokuð** (frá 8,1% í **6,9%**).

Strákar verða meira fyrir en stelpur á öllum þáttum sem spurt er um nema:

- Aðrir nemendur **útiloka mig** viljandi, halda mér fyrir utan félagahópinn eða **hunsa** mig algjörlega (kvk 7,3% vs kk 5,5%)
- Ég hef orðið fyrir einelti með **meiðandi orðum** eða **athugasemdum** um **húðlit** minn eða **erlendan uppruna** (kvk 2,7% vs kk 0,7%)

Hvar er helst lagt í einelti

Dregið hefur úr einelti á öllum svæðum nema á **göngunum** (frá 29,4% í **30,4%**) og **klósettinu** (frá 2% í **4,3%**) þegar skoðaðar eru niðurstöður fyrir bæði kynin. Hins vegar segja stúlkur að einelti hafi aukist á fleiri stöðum miðað við síðasta skólaár.

Nemendur verða helst fyrir einelti á **skólalóðinni** (**37%** V21 vs 56,9% H19), á **göngunum** (**30%** V21 vs 29,4% H19), í **matsalnum** (**19,6%** V21 vs 19,6% H19), í **kennslustofu, kennsla** (**19,6%** V21 vs 33,3% H19) og í **kennslustofu, kennsla fer ekki fram** (**15,2%** V21 vs 17,6% H19).

Það kemur fram töluverður kynjamunur eftir svæðum þar sem stelpur verða fyrir meira einelti en strákar. Í **matsal** (**33,3%** kvk vs 12,9% kk), í **kennslu** (**26,7%** kvk vs 12,9% kk), í **kennslustofu/kennsla fer ekki fram** (**20%** kvk vs 12,9% kk), á **leið í eða úr skóla** (**20%** kvk vs 6,5% kk). Auk þessa hefur einelti aukist klósettinu 6,7%, í leikfimisalnum 6,7%

Hverjir leggja hverja í einelti

Nemendur verða helst fyrir einelti frá bekkjar- eða árgangafélaga. Stelpur segja að oftast sé það ein stelpa eða einn strákur sem leggi sig í einelti en strákar segja að oftast sé það einn strákur. Bæði kynin nefna einnig að margir strákar taki einnig þátt (hópur 2-3 nemenda).

Segja nemendur frá

Fleiri nemendur segja einhverjum frá eineltinu frá miðað við á síðasta ári en 35,7% nemenda segjast ekki hafa sagt neinum frá eineltinu miðað við að 50% nemenda sögðu það á síðasta skólaári.

Nemendur eru **ekki mikið að segja einhverjum fullorðnum í skólanum** frá eineltinu og töluvert minna miðað við síðasta skólaár (14,3% V2021 vs 38,9% H2019). Nemendur eru **helst að segja fullorðnum heima frá** (42,9%) og **vin/vinkonu/systkini** (42,9%), stelpur þó mun frekar en strákar.